

РЕШЕНИЕ

№ 151

гр. С., 14.04.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – С. в публично заседание на десети март през две хиляди двадесет и шеста година в следния състав:

Председател: Румяна Б. Пенева

при участието на секретаря Даниела Ив. Илиева
като разгледа докладваното от Румяна Б. Пенева Търговско дело №
20245500900599 по описа за 2024 година

Предявен е иск с правно основание чл.432, ал.1 от КЗ вр. с чл.45, чл.52 и чл.86, ал.1 от ЗЗД.

Ищцата С. М. Т. твърди в исковата си молба, че на 11.07.2024г., около 17:30 часа в град С., на ул. **, настъпва ПТП, при което водачът на мотоциклет марка „Хонда“, модел „НХ 650“, с рег. № **, Н. П. И., поради движение с превишена и несъобразена с пътната настилка и с атмосферните условия скорост и без да прояви дължимата грижа към уязвимите участници в движението, удря пресичащата пътното платно, на обозначена пешеходна пътека, пешеходка С. М. Т..

Посочва, че в пряка причинно-следствена връзка с реализираното произшествие, ищцата претърпяла телесни увреждания, изразяващи се в линейна фрактура на костите в ляво окципитопаритално, мекотъканны лацерации и субкутанен хематом окципитално, субдурален хематом в ляво, контузионни огнища фронтотариетално, САК и мозъчен оток.

Сочи, че във връзка с процесното произшествие е образувано ДП №ЗМ - 1228 - 176/2024г. по описа на Сектор „ПП“ при ОД на МВР - С. за престъпление по чл. 343, ал. 1, б.,„Б“, предл. 2 вр. чл. 342, ал. 1 от НК.

Посочва, че според официалните документи, с които е констатирано настъпването на ПТП, отговорността за същото е на водача на ППС - мотоциклет марка „Хонда“, модел „НХ 650“, с рег. № **, който с непредпазливото си и неправомерно поведение виновно допуска настъпването на процесното ПТП, в пряка причинна връзка с които са и последвалите неимуществени вреди за ищцата.

Твърди, че от данните на нормативно уредения Информационен център

към Г., се установява застрахователят на мотоциклета-„З.“ АД, ЕИК: **, номера на договора за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, началната и крайната дата на покритието, регистрационния номер на МПС и номер на рама, а също така и че към датата на събитието - 08.08.2024г., е било налице валидно застрахователно правоотношение по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, с начална дата на покритие 03.12.2023г. и крайна дата на покритие 02.12.2024г., предоставящо покритието по чл. 493 от КЗ.

Счита за безспорно доказани обстоятелствата относно настъпилото събитие, неговата противоправност и виновността на дееца, а оттук и за доказано наличието на гражданска отговорност, попадаща в покритието на чл. 493, ал. 1, във връзка с чл. 477, ал. 1 от Кодекса за застраховането /КЗ/.

Посочва, че ищцата, в качеството си на пострадало лице по смисъла на чл.478, ал.1 от КЗ, има право, на основание чл. 432, ал. 1 от КЗ, да претендира пряко от ответника, в качеството му на застраховател по задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ на виновния водач, изплащане на обезщетение за всички претърпени болки и страдания, които са в пряка причинно-следствена връзка с процесното ПТП.

По отношение на процедурата по допустимост и чл.380 от КЗ, посочва, че спазвайки нормата на чл.380 от КЗ ищцата е депозирала писмена застрахователна претенция, заедно с констативен протокол за ПТП с пострадали лица и медицински документи, получени от ответното дружество „З.“ АД на 28.08.2024г.

Посочва, че в отговор е получено писмо с изх. №4567 от 19.09.2024г. от застрахователя, посредством което от адвокатите на ищцата се изисквали множество допълнителни документи от образуваното досъдебно производство, в това число и влязъл в законна сила краен акт от делото. Получените писма приравнявали на отказ от страна на застрахователя, който по своята същност бил необоснован и неправилен, тъй като предоставянето на търсените документи не е абсолютна предпоставка за определяне на справедлив размер на обезщетение за претърпените неимуществени вреди от пострадалата, съгласно чл. 496, ал.3 от КЗ, във вр. с чл. 496, ал. 2, т.2, а) от КЗ.

По отношение гореизложеното посочва съдебна практика на Върховния касационен съд в тази насока - Определение № 224/15.05.2019г. по ч.т.д № 805/2019г. по описа на ВКС, 1 - во ТО, Определение №352/26.06.2018г., по ч.т.д. 1027/2018г., по описа на ВКС, 2 - ро ТО, Определение № 332/19.07.2018г. по ч.т.д. 1614/2018г. по описа на ВКС, 1 -во ТО, Определение № 179/15.04.2019г. по ч.т.д. 859/2019г. по описа на ВКС, 1 - во ТО, Определение от 26.10.2018г. по ч.т.д. № 2356/2018г. по описа на ВКС, 2 -ро ТО.

По отношение на дължащите се законни лихви:

Счита, че „З.“ АД, в разрез с приложимия закон, отказва да разгледа претенцията по същество и да определи застрахователно обезщетение на

пострадалото лице, като законна лихва за претърпените неимуществени вреди следва да се дължи на осн.чл.429, ал.3 от КЗ от датата на депозиране на извънсъдебната претенция – 28.08.2024г. до окончателното изплащане на главницата /Решение №167/30.01.2020 г. по дело №2273/2018г. по описа на ВКС, 2 - ро ТО относно дължимата лихва и начален период, от който същата се дължи/.

На основание чл.432, ал. 1 от КЗ за ищцата е налице правен интерес да предяви настоящата съдебна претенция за изплащане на обезщетение за причинените ѝ неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания, претърпян шок и ужас от настъпилото събитие, при което същата е пострадала.

Посочва, че в пряка причинно-следствена връзка с настъпилото ПТП и последиците от него, ищцата търпи неимуществени вреди и поради това е мотивирана да потърси съдебна защита на интересите си чрез настоящата искова молба за присъждане на справедливо обезщетение за претърпените от нея вреди.

Твърди, че видно от представената медицинска документация, е откарана от екип на ЦСМП в УМБАЛ „**“ АД в сомнолетно състояние, без ясен спомен за случилото се, повръщаща. След консултация с неврохирург е приета за лечение и наблюдение в Отделението по неврохирургия.

Посочва, че от КТ на глава е установен малък субдурален хематом в ляво до 3.1 мм, наличие на хеморагично съдържимо междугънчно в ляво фронтотемпорално - САК, интрапаренхимни хеморагични контузионни огнища 3-5 мм в ляво фронтотемпорално дифузно разположени и на места конfluиращи фронтално. Посочва, че са налице промени от типа на мозъчен оток, линейна фрактура на костите в ляво фронтотемпорално, както и мекотъканни лацеранни субкутанен хематом окципитално. Назначена е консервативна медикаментозна терапия.

Твърди, че на 23.07.2024г. ищцата е изписана от болничното заведение, прибрала се е в дома си, където грижите за нея са поети изцяло от нейните близки. Към настоящия момент състоянието на ищцата продължава да е влошено, възстановяването ѝ не е приключило, а лечението ѝ продължава в домашни условия. Вследствие на процесното произшествие и след като е изписана от болничното заведение при нея започват да се появяват нарушения на съня, объркване и чести главоболия.

Посочва, че освен здравословните проблеми при ищцата се забелязва още влошено емоционално и психическо състояние, изразяващо се в усещане за безсилие, несигурност и безпомощност, емоционално страдание, усещане за неспособност за справяне с установената ситуация след ПТП, депресия и безперспективни мисли за живота ѝ. Вследствие настъпилото събитие понастоящем ищцата изживява изключително сериозни шок и ужас. При ищцата се е развила емоционална дистанцираност дори и от най-близките ѝ хора, поради усещане, че никой не може да разбере затрудненията, през които

преминава.

Твърди, че преди инцидента пострадалата е била изключително жизнена, добронамерена, дейна, отзивчива, инициативна, изпълнена с желание да живее, ценена от всички близки- семейство и приятели, била е усмихната, физически здрава, като в момента няма и следа от този човек. Твърди, че при нея е налице страхова невроза, тъй като често изпада в паника, когато се налага да пътува и да пресича сама улицата, моли близки и приятели да идват с нея, когато се наложи ги моли да се срещат на близко, пешеходно разстояние, налице е посттравматичен стрес, нервност, тревожност, безсъние, чувство на безизходица, непълноценност, постоянен страх, граничещ с параноя, повишено ниво на страхови очаквания, че във всеки момент ще се случи нещо лошо с нея или друг член на семейството ѝ, бързо разстройване и засилена емоционалност.

Посочва, че претендираните неимуществени вреди в настоящата претенция са заведени в тези размери и са изцяло съобразени с действащата към настоящия момент съдебна и застрахователна практика, както и с оглед нарастващата инфлация в страната към настоящия момент. Моли съда при определяне размера на дължимото обезщетение на ищцата да вземе предвид и финансовата обстановка, в която се живее през последните години. Директен показател за икономическата обстановка е нивото на инфлация, съответно дефлация, като излага подробни статистически данни относно нивото на инфлацията в страната.

В този смисъл, счита, че нивата на присъжданите от съда обезщетения също следва да бъдат поэтапно актуализирани, за да не се стига до ситуации, в които обезщетението се явява обидно ниско на фона на претърпените от правоимащите болки и страдания.

Вземайки предвид гореизложеното, счита, че за компенсиране на неимуществените вреди, които ищцата е претърпяла, търпи и ще продължава да търпи в бъдеще, във връзка претърпяното ПТП следва да се определи обезщетение в размер на 80 000 (осемдесет хиляди) лева. Според ищцата същото представлява справедливо обезщетение, което ѝ се дължи, съгласно закона, за търпените неимуществени вреди.

Ищцата моли да се постанови решение, с което съдът да осъди „З.“ АД, ЕИК: **, да ѝ заплати сумата от 80000 (осемдесет хиляди) лева - обезщетение за претърпени неимуществени вреди във връзка с настъпило ПТП, ведно със законна лихва върху посочената сума, съгласно чл. 429, ал. 3 от КЗ, считано от датата на уведомяване на ответника с извънсъдебната претенция - 28.08.2024г. до окончателното ѝ изплащане.

В законния срок по делото е постъпил отговор на исковата молба, с който ответникът „З.“ АД сочи за нередовна предявената искова молба, тъй като същата не кореспондира със законовите изисквания на чл.127, ал. 4 от ГПК. Посочва, че по предявените осъдителни искове не са представени данни за банкова сметка на ищцата, което поставя ответното дружество в обективна

невъзможност за изпълнение.

Счита така заведените искиви претенции за процесуално допустими, но неоснователни.

Оспорва изцяло предявената искова претенция за неимуществени вреди - по основание и по размер.

Оспорва твърденията в исковата молба, че процесното произшествие е настъпило по причина действията на водача Н. П. И. при управлението на мотоциклет марка „Хонда“, модел “НХ 650”. с рег. №**. В тази връзка оспорва твърденията за механизма на процесното произшествие, така както същият е описан в исковата молба, както и че същият се е осъществил само поради нарушение на правилата за движение от страна на водача.

Посочва, че във връзка с настъпилото пътнотранспортно произшествие е съставен Констативен протокол за ПТП с пострадали лица от 11.07.2024 г. по описа на ОДМВР-С. и е образувано досъдебно производство № ЗМ 1228-176/2024 г. по описа на ОДМВР-С., сектор „Пътна полиция“, за чието развитие към настоящия момент липсват данни. Поради тази причина прави искане за спиране на настоящото съдебно производство на основание чл. 229, ал. 1, т. 5 от ГПК докато тече разследването на органите на МВР и прокуратурата относно причините и обстоятелствата, касаещи настъпването на процесното ПТП. Посочва, че изложените в исковата молба твърдения за нарушаване на правилата за движение по пътищата, довело до причинените на ищцата вреди изцяло покрива състав на престъпление по чл. 343, ал. 1, вр. с чл.342, ал. 1 от ПК. Ищцата посочва както автора на деянието, така и съставомерните последици, с което очертава и твърдения за субективен и обективен състав на престъплението. Предпоставка за ангажиране отговорността на ответника е установяването на виновността на водача на застрахованото МПС, чрез което са нанесени претендираните в настоящото производство вреди. По делото е представен официален удостоверяващ документ - Констативен протокол, видно от който безспорно е образувано досъдебно производство за изясняване на случая.

Счита, че настоящият решаващ граждански състав не може само въз основа на ангажираните от ищцата писмени доказателства да реши въпроса дали е осъществено престъпление, респективно покрит от застрахователя риск, понеже разследването било в компетентност на наказателните органи, които ще се произнесат с присъда или с постановление за прекратяване на наказателното производство.

Сочи, че когато фактическият състав, обуславящ отговорността на ответника, включва вредата да е настъпила в резултат на престъпление, установено по надлежния ред, изходът на гражданския спор е в зависимост от изхода по наказателното разследване. (Решение № 116 от 15.03.2013 л на ВКС, постановено по гр.д. №745/2012г. , IV г.о. ГК). Това е така, защото извършеното престъпление поначало се установява с присъда на наказателния съд и то по реда на Наказателнопроцесуалния кодекс (със съответните

доказателствени средства и без ограничения за доказване в гражданския процес). Влязлата в сила присъда, постановена по този ред, е задължителна за гражданския съд, който се произнася по гражданските последици от деянието (и то в рамките на чл.300 от ГПК, т.е. относно това дали е извършено деянието и неговата противоправност). Счита, че в гражданския процес не може да се установява дали дадено деяние съставлява престъпление, а това е в компетентността на съответния наказателен съд. Фактът на престъпното обстоятелство може да се установява самостоятелно само в случаите, когато не може да бъде установено престъплението по редовния иаказателнопроцесуален път и е осуетено постановяване на съответната присъда, което не е налице в настоящия случай, предвид образуваното и все още висящо досъдебно производство.

Предвид изложеното счита, че настоящото дело следва да бъде спряно по реда на чл.229. ал.1. т.5 от ГПК до приключване на разследването на транспортното престъпление.

Във връзка с гореизложеното, оспорва наличието на вина в поведението на водача Н. П. И., оспорва твърденията, че поради осъществяване на пътно транспортно произшествие от 11.07.2024 г., за ищцата С. М. Т. са настъпили описаните в исковата молба телесни травми и здравословни усложнения.

Оспорва твърденията, че в причинно следствена връзка с механизма на произшествието, за ищцата С. М. Т. са настъпили телесни травми и здравословни усложнения, посочени в исковата молба, като оспорва и твърденията за техния морфологичен характер, за провеждане и естество на лечението и за неговата продължителност. Оспорва твърденията, че и към момента е затруднен нормалният начин на живот на ищцата, поради травми, настъпили при произшествието. Същите е следвало да отшумят за период от около 1 -2 месеца.

Изцяло оспорва твърденията, че възстановителният период от травмите, настъпили за ищцата от процесния инцидент не е завършил, тъй като не са налични данни за продължаващо лечение, рехабилитация или друго, обозначаващо незавършило лечение, вкл. към настоящия момент. Твърди, че съобразно представените медицински документи, установяващи здравния статус на ищцата след ПТП, след провеждане на лечението е посочен „изход: с подобрение“ и не са налични данни оздравителният срок да не е завършил, да са настъпили неблагоприятни последици с траен характер или друго, от което да следва извод за незавършено лечение.

Оспорва твърденията за настъпили в причинно-следствена връзка с механизма на транспортния инцидент неимуществени вреди, за техния интензитет и проявление, твърденията за периода, през който са търпени, като оспорва и твърдението за настъпване на такива вреди, които да обосновават размера на исковата претенция, който е изключително завишен, прекомерен и не кореспондира нито с естеството на травмите, нито с характеристиките на проведеното лечение и срока на възстановяване, при липсата на данни за

последващо лечение или ексцес, от което се налага извод за настъпило в обичайния срок възстановяване.

Твърди, че ищцата е съпричинила вредоносния резултат. Оспорва твърдението за изключителна вина на водача И.. Твърди, че същият не е могъл да предвиди внезапно възникналата опасност на пътя, нито е бил длъжен да стори това, защото ищцата се е появила в полезрението му внезапно, на място, намиращо се извън пешеходна пътека или такова, което е обозначено за пресичане на пешеходци. В този смисъл навежда довод за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалата, изразило се в движение/внезапно пресичане на пътното платно, в участък, необозначен за пресичане на пешеходци, по начин, който не е бил безопасен, поради което ищцата сама е поставила в опасност здравето си. Твърди, че ищцата е предприела навлизане на платното за движение по начин, на място и в момент, когато това не е било безопасно т.е., когато мястото на удара е било дълбоко вътре в опасната зона на движещото се по платното за движение ППС. Видно от изложеното, като е предприела пресичане на необозначено за това място, без да се съобрази с движещите се превозни средства, с поведението си ищцата е нарушила нормите на чл.115 и чл.214 от ЗДвП, което нарушение е в пряка причинна връзка с настъпването на вредоносния резултат.

С оглед на горното поддържа, че ищцата като пешеходец, е създавала предпоставките за настъпване на произшествието и е станала в по-голяма степен спрямо поведението на водача И., причина за осъществяването му.

Счита, че всякакви претендиращи от ищцата продължаващи към настоящия момент затруднения, дължащи се на възникналите вследствие процесното ПТП увреждания се дължат на неправилно проведено от нейна страна лечение, с което е затруднен и удължен възстановителният период. Липсвали каквито и да било данни ищцата да се е явила на контролни прегледи, или да е било провеждано лечение на претендиращите травматични увреждания.

Оспорва размера на предявения по чл. 432, ал. 1 от Кодекса за застраховането иск за неимуществени вреди, като счита същия за изключително завишен, недължим и заявен в противоречие с принципа за справедливост, прогласен в чл. 52 от ЗЗД.

Поддържа, че исковата сума е изключително завишена и не съответства на обективните критерии, включващи се в понятието „справедливост“, принципно указани от Върховен съд и определени като елементи за обезвреда. При определяне размера на обезщетението за неимуществените вреди, съдът следва да извърши преценка на конкретни обстоятелства, определени по относимост от съдебната практика, с оглед приложение на принципа за справедливост. Счита, че претендиращата от ищцата парична сума е в изключително завишен размер, поради което не отговаря на вложения в разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД смисъл.

Посочва, че на самостоятелно основание, исковата сума, претендираща

за обезвреда на неимуществени вреди е недължима и поради съпричиняване от страна на ищцата на вредоносния резултат, поради което следва да бъде приложена разпоредбата на чл. 51, ал. 2 от Закона за задълженията и договорите.

Оспорва изцяло иска за присъждане на лихва по претенцията за неимуществени вреди - като неоснователен, по съображенията за неоснователност на главния иск.

Посочва, че на самостоятелно основание, съобразно действащият към момента на настъпване на събитието и на предявяване на исковата претенция Кодекс за застраховането, застрахователят дължи законната лихва за забава върху застрахователното обезщетение след заявяване на извънсъдебна претенция и след изтичане срока по чл. 496. ал. 1 от Кодекса за застраховането, определен от практиката на ВКС като рекламационен и който срок поддържа, че не е започнал да тече предвид произнасянето на застрахователя по предявената претенция.

Постъпила е допълнителна искова молба, с която ищцата посочва, че във връзка със заявеното от ответника, поддържа всички свои доказателствени искания и ще се ползва от всички приложени писмени документи към исковата молба. Излага подробни доводи, идентични със заявените в исковата молба.

Постъпил е допълнителен отговор на допълнителна искова молба, с който ответникът оспорва иска, както по основание, така и по размер, като излага идентични доводи на изложените с първоначалния отговор.

С определение в открито заседание на 19.12.2025 г. е допуснато увеличение на предявения иск за претърпени неимуществени вреди от 80 000 лв. на 100 000 лв., ведно със законната лихва върху сумата от датата на уведомяване на ответника с извънсъдебната претенция – 28.08.2024 г. до окончателното ѝ изплащане.

Съдът като обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и като взе предвид становищата и доводите на страните намира за установено следното:

Страните не спорят, че на 11.07.2024 г., около 17:30 часа в град С., на ул. **, настъпило ПТП, при което водачът на мотоциклет марка „Хонда“, модел „НХ 650“, с рег. №**, Н. П. И. ударил пресичащата пътно платно С. М. Т.

От приложеното НОХД №2198/2025 г. по описа на СтРС се установява, че със споразумение от 08.08.2025 г. РП Ст.Загора и обвиняемият Н. П. И. са постигнали съгласие, че обвиняемият Н. П. И. с ЕГН *****, е виновен за това, че на 11.07.2024 г. в гр. С., при управление на моторно превозно средство – мотоциклет марка „Хонда“, модел „Трансалп 650“, с рег. №** е нарушил правилата за движение по Закона за движение по пътищата (ЗДвП), а именно:

чл. 5, ал. 2, т. 1 от ЗДвП, чл. 116, от ЗДвП, чл.119, ал. 1 от ЗДвП, като с деянието си по непредпазливост причинил на С. М. Т. от гр. С. средна телесна повреда – черепно-мозъчна травма, изразяваща се в контузия на главата, счупване на черепния покрив, кръвоизлив под твърдата мозъчна обвивка, кръвоизлив на меките мозъчни обвивки, контузия на мозъка, довела до разстройство в здравето, временно опасно за живота и деянието е извършено на пешеходна пътека – престъпление по чл. 343, ал. 3, предл. последно, б.“а“, предл. първо, алт второ, във вр. с ал. 1, във вр.с чл. 342, ал. 1 от НК.

С доклада по делото, съдът е отделил като безспорно обстоятелството, че за ППС мотоциклет марка „Хонда“, модел „НХ650“, с рег. № ** към датата на процесното ПТП е било налице валидно застрахователно правоотношение по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, с начална дата на покритие 03.12.2023г. и крайна дата на покритие 02.12.2024г., предоставящо покритието по чл. 493 от КЗ с ответното дружество.

Съгласно чл.380 от КЗ ищцата е депозирала писмена застрахователна претенция, получена от ответното дружество „З.“ АД на 28.08.2024г. В отговор е получено писмо с изх. №4567 от 19.09.2024г. от застрахователя, с което от адвокатите на ищцата са изискани множество допълнителни документи от образуваното досъдебно производство, в това число и влязъл в законна сила краен акт от делото. Към момента ответникът не е изплатил застрахователно обезщетение.

С оглед изясняване на спора от фактическа страна, по делото е назначена комплексна съдебномедицинска и автотехническа експертиза, чието заключение не е оспорено от страните и се възприема от съда. Въз основа на събраните доказателства вещото лице – автоексперт е установило, че ПТП е настъпило при следния механизъм:

На 11.07.2024 г. около 17.30 ч. в гр.С. в кръгово кръстовище на площад "Б." в посока ул. "***" на южната пешеходна пътека на изходящата пътна лента от кръговото кръстовище към ул. "***" е настъпило ПТП между мотоциклет "Хонда" НХ 650, с рег.№ **, управляван от Н. И. и пешеходец С. Т.. ПТП е настъпило в условията на дневна светлина и нормална видимост, суха асфалтова настилка. Инцидентът е настъпил при движение на мотоциклет "Хонда" НХ 650, с рег. № **, управляван от Н. И., който на кръговото кръстовището с ул. "***" е извършвал маневра за завиване Н.сно, в посока юг по ул. "***". В същото това време пешеходецът С. М. Т. е предприела пресичане на платното за движение на ул. "***" от изток на запад по пешеходната пътека, която пътека е напречно на ул. "***". Мястото на сблъсък/удара се намира южно от пешеходната пътека, на около 1.40 - 1.50 м. северно и на около 4.40 - 4.50 м. източно от ориентир 2 /"02"/ - Първия стълб за улично осветление, южно от площад "Б." на ул. "***".

Скоростта с която се е движил мотоциклет "Хонда" в момента на сблъсък/удара с пешеходката е 6.68 м/с. = 24.05 км/ч.

Скоростта на движение на мотоциклет "Хонда" преди настъпването на

ПТП с пешеходката е $9.76 \text{ м/с.} = 35.13 \text{ км/ч.}$

Скоростта на движение на пресичащата пешеходка С. Т. при бърз ход на движение е $4.90 \text{ км/ч.} = 1.36 \text{ м/с.}$

Опасната зона на движение/спиране на мотоциклет "Хонда" НХ 650 с рег. № ** при движението му със скорост за движение $9.76 \text{ м/с.} = 35.13 \text{ км/ч.}$ е равна на $\text{Озм} = 16.23 \text{ м.}$

Отстоянието на мотоциклет "Хонда" НХ 650, с рег. № ** от мястото на сблъсъка/удара е равно на $\text{Ом} = 41.62 \text{ м.}$, когато пешеходката се е намирала на западния край на пешеходната зона между двете полуплатна на ул. "***" и е предприела пресичането по пешеходната пътека в посока запад.

Установено е, че пешеходката С. Т. не попада в опасната зона за движение/спиране на мотоциклет "Хонда" НХ 650 с рег. № **.

ПТП е настъпило на пешеходна пътека, което означава, че с предимство на тази пешеходна пътека е пешеходката. При своевременно възприемане на пешеходката от водача на мотоциклет "Хонда" НХ 650 с рег. № **, последният е имал техническа възможност да не допусне /да предотврати/ настъпването на ПТП при конкретните пътни условия. Пешеходката към момента на началото на пресичане на западните пътни ленти на ул. "***" не е била опасност за настъпване на ПТП, предприела е пресичането на пътното платно на улицата по пешеходната пътека, при пресичане траекториите на движение на мотоциклета и пешеходката настъпва сблъсъка.

Видно от експертизата, пешеходката С. Т. при пресичането на пътното платно на ул. "***" по пешеходната пътека, се е движила съгласно изискванията за безопасно движение по пътищата, на разрешено място за пресичане, като по средата на западното полуплатно напуска пешеходната пътека в посока юг и не е имала техническа възможност да предотврати/не допусне настъпилото ПТП.

В материалите по делото няма информация за зрителни препятствия, които да са пречили на водача на мотоциклета - Н. И. и пешеходката С. Т. взаимно да се възприемат.

При извършения експертен оглед на участъка на ПТП се констатира, че когато мотоциклет "Хонда" премине/е линията на изчакване на ул. "***", водачът на мотоциклета има неограничена видимост в дясно към ул. "***" и към цялата дължина на пешеходната пътека, преминаваща напречно през улицата.

При извършените изчисления автоекспертът е установил, че времето за движение на пешеходката С. Т. от момента на предприемане пресичане на пътното платно до мястото на сблъсъка/удара, е значително по-голямо от времето на движение мотоциклет "Хонда" НХ 650, с рег. № ** за времето на удара, което означава, че пресичащата пешеходка не е предприела внезапно пресичането на пътното платно по пешеходната пътека и към момента на началото на това пресичане, не е била предпоставка за настъпване на ПТП.

Водачът на мотоциклета е възприел пресичащата пешеходка с определено закъснение и към момента на предприемане пресичането от страна на

пешеходката на западното полуплатно от изток на запад по пешеходната пътека, която е напречно на ул. "***", същата не е била опасност за настъпване на ПТП.

Пешеходката С. Т. при настъпването на ПТП е била облечена изцяло с бели дрехи и е била видима за водачите на МПС.

На базата на извършените изчисления, съпоставка и анализ, заключението на автоексперта е, че пешеходката С. Т. при конкретния случай не е възприела мотоциклет "Хонда" НХ 650 с рег.№ ** като опасност за ПТП към момента на началото на пресичането и поради това е предприела пресичането на пътното платно по пешеходната пътека.

Следователно, пешеходката не е имала техническа възможност да предотврати настъпването на ПТП при конкретните пътни условия. Според експертизата, техническата причина за настъпване на ПТП е закъсняла реакция на водача на мотоциклет "Хонда" НХ 650 с рег. № ** за възприемане на опасността - пресичащата пешеходка, намаляване на скоростта на движение и/или спиране.

Според експертизата, към момента на началото на пресичането на платното за движение от пешеходката С. Т., водачът на мотоциклет "Хонда" НХ 650 с рег. № ** е имал пряка видимост към пешеходната пътека, имал е възможност да възприеме предприелата пресичането на пътното полуплатно пешеходка и е имал техническа възможност да намали скоростта си до такава, че да пропусне пешеходката или да спре преди да се пресекат траекториите им на движение и да се получи конфликтна точка.

Ищцата преди настъпването на ПТП е предприела пресичане на платното за движение на ул. "***" от изток на запад по пешеходната пътека, която пътека е напречно на ул. "***". Гледано по посоката на движение на мотоциклета, пешеходецът преди настъпването на ПТП е пресичала платното за движение на ул. "***" от ляво на дясно.

Мястото на сблъсъка по широчина на пътното платно се намира на разстояние $S_n = 5.80$ м. от източната външна граница на западното полуплатно на ул. "***", което е предназначено от север на юг. Това е и отстоянието /изминато разстояние/ от пешеходката от момента, когато е била на линията на западния край на пешеходната зона между двете полуплатна на ул. "***" и е предприела пресичането по пешеходната пътека в посока запад до мястото на сблъсъка/удара.

Налични пътни знаци, въвеждащи забрана за скоростта на движение в участъка на който е настъпило ПТП няма, което означава, че скоростта на движение на мотоциклета е до 50.00 км/ч.

Преди мястото на настъпване на ПТП, гледано по посоката на движение на мотоциклета има пътни знаци при излизане от кръговото кръстовище "Б.", в началото на ул. "***" в посока юг:

- Пътен знак Г 11. "Преминаване отдясно или отляво на знака" на северозападния ъгъл на острова между двете полуплатна на ул. "***".

- Пътен знак Д17. "Пешеходна пътека" на западния тротоар на ул. "***".

Според експертизата, платното за движение в посока юг /западното полуплатно/ се състои от 2 ленти. Източната лента е с ширина 4.80 м. и западната лента е с ширина 4.00 м. На разделителния остров между двете полуплатна е налице пешеходна зона с дължина 5.90 м. и ширина 2.24 м.

Южно от площад "Б." в западното полуплатно на ул. "***", предназначено за движение в посока юг има пешеходна пътека тип М 8.1 - очертава се с широки непрекъснати линии, успоредни на оста на пътя с ширина 3.00 м.

Спирачна следа в западната лента за движение в посока юг, с начало на 7.30 м. западно от "01" и 3.70 м, северно от "02", с край на следата на 4.20 м. източно от "02" и на 7.00 м. южно от "01". Същата следа преминава с направление към югоизток в следа от странично триене на гума с край на 6.50 м. източно от "02" и 8.55 м. южно от "01".

Според експертизата, преди да навлезе пешеходката на западното полуплатно на ул. "***", което е предназначено за движение от север на юг има разделителен остров между двете полуплатна и е налице пешеходна зона с дължина 5.90 м. и ширина 2.24 м.

В съдебно заседание вещото лице – автоексперт е пояснил, че от предоставените му видеозаписи се установява, че водачът на мотоциклета, в момента на възприемане на пешеходката и настъпващия сблъсък, задейства спирачната система и завърта кормилото леко наляво. Това е видно и от следите, отразени на мащабната скица. В резултат на тези действия мотоциклетът леко се завърта, накланя се Н.сно, и на видеозаписа ясно се вижда, че контактът между участниците настъпва в областта на дясното рамо и лакът на водача. След първоначалния удар пешеходката пада назад, а мотоциклетът се завърта и пада Н.сно, като при падането частично я затиска. Водачът също пада Н.сно, заедно с мотоциклета. Двамата участници падат почти един върху друг. Установява се, че пешеходката е паднала на около 2 метра южно от пешеходната пътека. От видеозаписа се вижда, че пешеходката държи телефон в дясната си ръка, но не се установява тя да води разговор в момента на инцидента. В момента, в който възприема приближаващия мотоциклет, пешеходката се обръща с лице към него и спира на място, след което настъпва сблъсъкът. Именно поради това контактът е осъществен между дясната част на водача на мотоциклета и дясната част на пешеходката, което обяснява механизма на падането им. По отношение на скоростта на движение на пешеходката – според анализа на видеозаписа, в зависимост от броя кадри в секунда и точните разстояния, е приета средна стойност на скоростта на пешеходеца, посочена в специализираната литература.

Според експертизата, и двамата участници имат пряка видимост един към друг от момента, в който мотоциклетът преминава линията на изчакване от улица „***“. Установено е, че разстоянието на пряка видимост е приблизително 35–40 метра. Мотоциклетът се е движел по улица „***“, след което е завил Н.сно и се е насочил към улица **. Произшествието е настъпило непосредствено след пешеходната пътека, разположена на това кръстовище. Пешеходката, малко преди сблъсъка, се е движила по пешеходната пътека, но към момента на контакта се е намирала на около един метър южно извън нея.

Според автоексперта, възможно е това да е резултат от инстинктивна реакция за самосъхранение – т.е. да е направила една–две крачки встрани в опит да избегне сблъсъка.

От съдебномедицинската част на експертизата се установява, че при процесното ПТП на 11.07.2024 г., С. М. Т. е получила:

- Субдурален хематом в ляво /мозъчен кръвоизлив под твърдата мозъчна обвивка;
- Контузионни огнища фронтпариетално /мозъчна контузия челно теменно:
- Субарахноидален кръвоизлив. /Мозъчен кръвоизлив под меката мозъчна обвивка/;
- Мозъчен оток;
- Линеарна фрактура на костите в ляво окципитопариетално;
- Мекътоканни лацерации и субкутанен хематом окципитално /подкожен кръвоизлив с охлузвания тилно/.

Травмите на главата са получени от удар от или върху твърд, тъп предмет. Същите са със следния медико-биологичният характер и период на възстановяване:

- Субдурален хематом в ляво /мозъчен кръвоизлив под твърдата мозъчна обвивка/ е временно разстройство на здравето с опасност за живота. Периодът на оздравяване е до 3 месеца;
- Контузионни огнища фронтпариетално /мозъчна контузия челно теменно/ е временно разстройство на здравето с опасност за живота;
- Субарахноидален кръвоизлив. /Мозъчен кръвоизлив под меката мозъчна обвивка/ е временно разстройство на здравето с опасност за живота. Период на оздравяване от 6 до 12 месеца;
- Мозъчен оток е временно разстройство на здравето с опасност за живота. Период на оздравяване до 2 месеца;
- Линеарна фрактура на костите в ляво окципитопариетално е временно разстройство на здравето без опасност за живота. Период на оздравяване до 3 месеца;
- Мекотъкани лацерации и субкутанен хематом окципитално /подкожен кръвоизлив в меките обвивки на черепа с охлузвания тилно/ е временно разстройство на здравето без опасност за живота. Период на оздравяване до 2 седмици.

Съдебният експерт е посочил, че тъй като болката и страданието са субективен фактор и не може да бъде измерено по никакъв начин апаратно, за техния интензитет и сила се съди по схема, посочена в съдебната невротравматология.

- Субдурален хематом в ляво /мозъчен кръвоизлив под твърдата мозъчна обвивка/ - същият в рамките на първия месец се проявява със силно главоболие, като в периода на резорбцията оплакванията постепенно

отзвучават;

- Контузионни огнища фронтпариетално /мозъчна контузия челно теменно/ - оплакванията, които са с интензивен характер за период около два месеца, след което в периода на оздравяване силно намаляват;

- Субарахноидален кръвоизлив /мозъчен кръвоизлив под меката мозъчна обвивка/ - е с интензивни оплаквания първия месец, след което в стадия на резорбция е със значително намален интензитет на болката и другите оплаквания;

- Мозъчен оток - с интензитет на оплаквания от главоболие до края на първия месец;

- Линеарна фрактура на костите в ляво окципитопариетално - интензивни оплаквания до края на първата седмица, след което епизодични оплаквания;

- Мекотоканни лацерации и субкутанен хематом окципитално /подкожен кръвоизлив в меките обвивки на черепа с охлузвания тилно/ - оплаквания първите няколко дни до края на първата седмица.

Видно от експертизата, като усложнение след контузията, при пострадалата се установява травмена енцефалопатия. Оплакванията от същата са главоболие, световъртеж, нестабилност, епизодично. Периодът на лечение е продължителен, със специални изисквания към режима на живот, хранене и медикаментозна лечение. Задължително проследяване с ЕЕГ на 6 месеца и еднократно образно изследване, най-често КТ на главен мозък. Поради мястото на травмата на главния мозък, според експерт, е уместно и проследяване от психиатър.

При нарастване обема на субдуралния хематом и проява на огнищна нарастваща симптоматика се налага оперативно отстраняване на хематома.

Според експертизата, при пострадалата субдуралният хематом не е нараснал от началните си размери, проследен и впоследствие резорбирал се - на базата на медикаментозна терапия.

Субарахноидалният кръвоизлив е неоперативен и в по-горе посочения период от време се резорбира от организма. Също резорбцията е на базата на медикаментозна терапия и режим.

Мозъчната контузия, според вида и големината, се лекува с медикаментозна терапия. Не се извършва оперативно лечение. Проследява се неврологичната симптоматика - ЕЕГ контрол и образна диагностика /КТ или ЯМР/.

Според експертизата, е необходим продължителен период след травмата за подаване на различни видове медикаменти:

- С превенция на опасността от епилепсия;

- С медикаменти стимулиращи работата на мозъчните клетки;
- Витаминозна храна и терапия;
- Покой без резки психически и физически натоварвания.

Според експертната, мозъчният оток се повлиява с противооточна терапия. Не се извършва оперативно лечение.

Фрактурата на черепа и подкожните кръвоизливи с лацерации не налагат оперативно лечение. Възстановяването е по консервативен метод.

При ищцата липсват раневи повърхности, от които би се очаквало да има белези. Екскориациите по главата са напълно възстановени, без белези.

Към настоящият момент ищцата е в съзнание, адекватна. МРД - липсва, ЧМН - съобщава за липсващо обоняние. НПП - изпълнява без дефицит. Ромберг - отр./-/. Пробата на Мингадини Щрумפל – отр. патологични рефлексии не се установяват. ТР - контролира.

Според съдебния експерт, единствено мозъчната контузия забавя възстановяването на ищцата. Посочва, че мозъчната контузия може да доведе до различни видове усложнения след травмата. Установяват се данни за енцефалопатия, без данни за епилепсия, която продължава да се проследява. Към момента продължава медикаментозната терапия и се следи за евентуални усложнения.

По повод бавното възстановяване на контузията на главния мозък ищцата е проследена активно от невролози, неврохирурзи, ОПЛ функционалисти. Проведени са контролни изследвания. Включена е последователно по-горе посочената терапия. Лечението и проследяването продължават.

Експертът е категоричен, че всички описани в исквата молба травми са следствие на ПТП от 11.07.2024г. В документацията няма отразени други травми, от друг период от време. Не е установена доказателствена документация в делото, показваща друг епизод на травмиране, поради което не може да се обсъжда получените травми да са следствие от друго събитие, още повече, че описаните травми съответстват на описаните травми в медицинската документация при хоспитализацията.

От прегледаната медицинска документация не е установено заболяване на сетивните органи и опорно-двигателния апарат, които биха способствали травмата. От направения преглед в неврохирургична амбулатория на МУ „С.“ ЕООД също не се установяват заболявания, предхождащи ПТП.

В съдебно заседание вещото лице – неврохирург уточнява, че е провел личен преглед на ищцата, при който е установил, че по тялото на ищцата няма видими външни белези и двигателната ѝ активност е нормална. Единственото

установено отклонение е нарушено обоняние. Слухът ѝ е нормален. Травмата е настъпила така, че самият мотоциклет не е оказал директна травма върху пострадалата. Тя е получила уврежданията си в резултат на падането върху терена, при удара и последвалия контраудар. Пострадалата се е ударила тилово в лявата част на главата, където е получен подкожен хематом и счупване на черепа. Мозъкът, поради това че е по-мек от костните структури на черепа, при такъв тип травма извършва летеж напред и назад. В един момент двете структури се сблъскват, което причинява т.нар. „контраудар“. Според експерта медик, при такъв механизъм се наблюдава увреждане на мозъка, контузия с мозъчен оток и наличие на два вида кръвоизливи, които са изброени в заключението. В конкретния случай е проведено консервативно лечение, без да се наложи оперативна намеса, тъй като не е изискващо отваряне на черепа. По принцип при такава травма се назначават два вида медикаменти – първите са невростимулатори на нервната клетка, а вторите са лекарства, които предпазват мозъка от развитие на епилептични пристъпи. Вторият вид лечение може да продължи по-дълго. Всичко това се контролира от невролог, който проследява състоянието на пациента.

Според експертната, основните усложнения, които се наблюдават при такъв тип травми, са: първо – главоболие, без изразена неврологична симптоматика; второ – нарушение на обонянието, което при нея съществува, тъй като контузията е засегнала челните зони на мозъка. В тази област се намира частта от мозъка, отговорна за обонянието. Най-тежкото и трайно последствие е проява на епилепсия. Съгласно медицинските стандарти и неврологичната практика, за да бъде поставена диагноза „епилепсия“, трябва да са налице най-малко два епилептични припадъка. По отношение на тежестта на уврежданията – съществува 15-точкова скала, използвана в медицинската експертиза. Това е стандартна схема, която се прилага при оценка на състоянието на пострадал при инцидент. Най-тежките състояния са с резултат между 3 и 5 точки. Тя е била в добро състояние. При ищцата крайниците и тазът не са пострадали, което означава, че двигателните функции, контролирани от мозъка, не са пряко нарушени. В експертната е посочено, че главоболието и неврологичните оплаквания могат да продължат до два месеца, след което настъпва постепенно възстановяване. Следващите месеци са период на остатъчни явления. В конкретния случай контузията е стабилизирана и не се очаква разгръщане на нова симптоматика. Обонянието по принцип е едно от най-древните сетивни усещания при човека и травмите върху него се възстановяват най-трудно. Има голяма вероятност нарушеното обоняние да остане трайно, тъй като никой не може да гарантира пълно възстановяване. Смята се, че при ищцата са увредени първият и вторият неврон.

От заключението на съдебно-психологичната експертиза се установява, че понастоящем ищцата е леко вътрешно напрегната, с подредено поведение, ориентирана за място и време. Формално критична. С правилен по протичане, структура и съдържание мисловен процес, забавен на моменти, без данни за психично заболяване и обремененост, с данни за тревожно състояние. Емоционално - стабилна. Памет и интелект - съответни на образованието и

социалния опит. Без данни за психотизъм, който се характеризира с беднота на чувствата, враждебност, жестокост.

Оплакванията на ищцата са свързани с дискомфорта от тремора на ръцете, нарушеното равновесие, проблеми с очите, тревожност, нарушение на съня вследствие на претърпяното ПТП. Емоционално съхранена.

След процесното ПТП няма данни за психично разстройство, емоционално съхранена, с данни за тревожност. Съдебният психолог посочва, че в компетентността на лекар специалист е да прецени какво медикаментозно лечение може да се предприеме спрямо състоянието на Т.. Вещото лице е уточнило, че възстановителните процеси при хора над 60-годишна възраст претърпяват значителни промени в сравнение с по-младите години, тялото се нуждае от повече време за регенерация на тъканите, възстановяване от физическо натоварване и преодоляване на заболявания. Според консултация от осв. лице с медицински специалист, пълно възстановяване вероятно може да се получи в рамките на 3 години. Зависи от индивидуалните способности на организма.

При извършеното инструментално изследване вещото лице не е установило данни за ПТСР. Налице е нарушение на съня, характеризиращо се с нощно събуждане, придружено с продължително безсъние и „виене на свят“ при всяка промяна на позицията на главата. Налице е тревожност. Вероятност от възстановяване може да се получи в рамките на 3 години. Нарушените ежедневни дейности са свързани с трудова заетост на осв. лице. Независимо, че е навършила възрастта за пенсиониране осв. лице е продължавало да работи. Към момента ежедневието ѝ е свързано предимно с почивка, поради невъзможността да проявява сръчност, концентрация и бързина да изпълнява други дейности вследствие на преживяното процесното ПТП. Предимно приготвя храна за вкъщи. Обича животните, в двора отглежда две кучета, приятно ѝ е да се радва на песента на птичките.

Няма изходни данни по делото за емоционалното и психическо състояние на осв. лице преди процесното ПТП. От проведеното изследване - стандартно интервю, не са установени данни за посещения при психолог и психиатър преди и след процесното ПТП. Няма данни за прием на успокоителни лекарства и/или антидепресанти на ищцата. Има данни осв. лице да е приемало болкоуспокояващи лекарства по време на престоя в Клиника по неврохирургия- аналгин- 3x1 ампула.

При ищцата не са установени данни за психични увреждания, не е насочвана за консултация към специалист - психиатър, няма данни да е приемала други медикаменти, освен изписаните ѝ след хоспитализацията. Вещото лице посочва, че обичайните методи за „лечение“ при психологически последици е психотерапия с психотерапевт и прием на антидепресанти. В компетентността на медицински специалист е да назначи лечение при тежки психологически последици от претърпяното ПТП. При проведеното изследване не са установени данни за психически отклонения и характеропатии. Смяната на местоживеенето е свързана с невъзможността осв. лице да се справи сама в града вследствие на процесното ПТП.

С оглед установяване на релевантните факти и обстоятелства по делото са събрани гласни доказателства.

От показанията на свидетелката Т.Т. Т., дъщеря на пострадалата и Н. К.П., който съжителства с ищцата, се установява, че след ПТП С. Т. е приета в ЦСМП на УМБАЛ „**“ АД в неадекватно състояние. Изпитвала силни болки. Лицето ѝ започнало да се подува, окото било съвсем затворено. По време на престоя си в болница ищцата е в безпомощно състояние, неподвижна, неконтактна, нуждаела се от чужда помощ за тоалет и хранене. През последните дни от болничното лечение споделила, че няма вкусови рецептори, няма обоняние и не чува с едното ухо. Това били последици от травмата на мозъка. По това време започнала да се движи с проходилка. След двуседмичен престой в болница я настанили в жилището на дъщеря ѝ -свидетелката Т. за четири дни, през които тя ѝ помагала за хранене и тоалет. След време се прибрала в жилището си. Дълго време след това изпитвала страх. Не искала да излиза от дома си. Дразнел я шума от хора, движението. В болнични била до края на годината, около шест месеца. След това напуснала работа и се преместила да живее на село, където се чувства по-спокойна.

Според свидетелските показания, инцидентът се отразил зле на психиката ѝ. Станала много емоционална. В продължение на три-четири месеца не искала да излиза навън. След това започнала да излиза с придружител. Към момента непрекъснато ѝ треперят ръцете, при всяко едно вълнение, при всеки един разговор. В такива емоционални моменти не можела да държи предмет. Наскоро се оплакала от дискомфорт в главата и очите и посетила лекар. След направени изследвания, лекарите обяснили, че дискомфортът е вследствие на травмата. Установено е, че има високо очно налягане и че може да се появи глаукома. Т. се повлияла от предписаното лечение.

Според свидетелските показания, като страничен ефект от предписаните медикаменти за лечение на травмите вследствие на ПТП се появил косопад и по главата на ищцата се появили голи петна, което още повече я травмирало. Лекарите били категорични, че ищцата трябва да продължи да пие тези лекарства, за да не получи гърч.

След ПТП се движела плахо, с бавни стъпки, леко замянала с единия крак, реакциите ѝ били по-забавени. Споделя, че слънцето не ѝ влияе добре и има дискомфорт в главата. Към момента обонянието не е възстановено. Слухът от едната страна също не е възстановен.

Ищцата е посещавала контролни прегледи на третия, на шестия, на деветия месец. Не е посещавала психолог или психиатър. Не е вземала лекарства за психиката.

В качеството на свидетел показания е дал Н. П. И., водачът на мотоциклет "Хонда" НХ 650 с рег. № ** предизвикал процесното ПТП. Посочва, че ПТП се е случило докато се движел към кръговото на стадион Б..

Инцидентът се случил на пешеходната пътека на кръговото. Когато навлизал в кръстовището, нямало знак. Виждал пешеходната пътека. В момента, когато погледнал към нея, нямало пешеходец. Включил се в кръговото, но не може да каже с каква скорост се движел, карал бавно. Пешеходката била на пешеходната пътека, когато я забелязал. Не е сигурен дали се е движела бързо или бавно по пешеходната пътека. Не е сигурен и накъде точно се е движела. Не може да каже къде точно се случил ударът, всичко станало много бързо. След като ударил пешеходката, двамата паднали на земята. Не помни къде точно я е ударил. Не е сигурен кой се е обадил на 112. На мястопроизшествието първо пристигнала кола на Бърза помощ, която откарала пострадалата. Когато дошла полицията, направили оглед на мястопроизшествието и направили проба за алкохол и наркотици, които били отрицателни. Жената, която пресичала по пешеходната пътека, говорела по телефона. Била без очила, дрехите ѝ били в светъл цвят. Не помни, дали е видял жената на пешеходната пътека преди удара или в момента на удара.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

За да се ангажира отговорността на застрахователя по чл. 432, ал. 1 от КЗ, е необходимо към момента на увреждането да съществува валидно застрахователно правоотношение, породено от договор за застраховка "Гражданска отговорност", между прекия причинител на вредата и застрахователя, при спазване на изискванията на чл. 380 КЗ.

В случая, не е спорно наличието на валидно застрахователно правоотношение към датата на процесното ПТП на 11.07.2024 г. по силата на което „З.“ АД е поело задължение да обезщети увредените лица при използването на застрахованото ППС - мотоциклет марка „Хонда“, модел „НХ650“, с рег. № ** по застраховка „Гражданска отговорност“.

Ищцата депозирала претенция, получена от „З.“ АД на 28.08.2024 г., като заведена щета № 0801-006730/2024-01, по която застрахователят не е изплатил обезщетение. Съобразно разпоредбата на чл. 498, ал.3 КЗ, във вр. с чл. 380 КЗ ищцата предявява настоящия иск срещу „З.“ АД, което е пасивно легитимирано и се явява надлежна страна в настоящото производство, поради това съдът намира предявените иски за процесуално допустими.

На следващо място следва да са налице и всички кумулативни предпоставки от фактическия състав на чл. 45 от ЗЗД, пораждащи основание за отговорност на прекия причинител - застрахован спрямо увреждения за обезщетяване на причинените вреди.

По силата на чл. 300 от ГПК, виновността на водача на мотоциклет марка „Хонда“, модел „НХ650“, с рег. № ** за процесното ПТП, при което пострадала ищцата, е установена и доказана. Същата не подлежи на установяване в настоящото производство и гражданският съд следва да приеме този факт за доказан, предвид сключеното споразумение между РП-

Ст.Загора и водача на мотоциклет марка „Хонда“, модел „НХ650“, с рег. № ** Н. П. И..

Предвид изложеното, съдът приема, че деянието на водача на мотоциклет марка „Хонда“, модел „НХ650“, с рег. № ** осъществява всички признаци /обективни и субективни/ на деликтния състав по чл. 45 от ЗЗД. Следователно отговорността на „З.**“ АД следва да бъде ангажирана, като предявеният иск за неимуществени вреди е доказан по основание.

Относно размера на иска за неимуществени вреди, съдът намира следното:

Съгласно чл. 52 от ЗЗД обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Справедливостта изисква претърпените болки и страдания на ищеца да бъдат надлежно и адекватно обезщетени. Понятието “справедливост” не е абстрактно. Според ПП на ВС на РБ № 4/23.12.1968 г. то е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се вземат предвид от съда при определяне размера на обезщетението. Такива обективни обстоятелства са характера на увреждането, начина на настъпването, обстоятелствата при които е станало, допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинените морални страдания и др.

В настоящия случай от събраните доказателства по делото – съдебномедицинска експертиза и свидетелски показания, се установява, че при процесното ПТП С. М. Т. е получила следните увреждания: субдурален хематом в ляво /мозъчен кръвоизлив под твърдата мозъчна обвивка; контузионни огнища фронтопариетално /мозъчна контузия челно теменно; субарахноидален кръвоизлив. /Мозъчен кръвоизлив под меката мозъчна обвивка/; Мозъчен оток; Линеарна фрактура на костите в ляво окципитопариетално; Мекътоканни лаце- рации и субкутанен хематом окципитално /подкожен кръвоизлив с охлузвания тилно/. Вещото лице е посочило, че главоболието и неврологичните оплаквания могат да продължат до два месеца, след което настъпва постепенно възстановяване. Следващите месеци са период на остатъчни явления. В конкретния случай контузията е стабилизирана и не се очаква разгръщане на нова симптоматика. Има голяма вероятност нарушеното обоняние да не се възстанови.

Съдът, като взе предвид, тежестта на травмите, възрастта на ищцата към момента на ПТП – 62 години, неудобствата и ограниченията от личен, битов и социален характер, които е претърпяла, болките, страданията и психическия стрес, които е преживяла, загубата на обоняние, което е възможно да не се възстанови, намира, че справедливо обезщетение за претърпените от С. М. Т. неимуществени вреди би била сумата от 80 000 лв. В този размер искът се явява основателен и доказан, като над този размер до предявения размер от 100 000лв. искът за неимуществени вреди е недоказан.

По възражението за съпричиняване съдът приема следното:

Разпоредбата на чл. 51, ал. 2 ЗЗД предвижда възможност обезщетението

за вреди от непозволено увреждане да се намали, ако самият пострадал е допринесъл за тяхното настъпване. От значение за определяне наличието и степента на съпричиняване на вредоносния резултат от страна на увреденото лице е съществуването на причинна връзка между поведението на пострадалия и противоправното поведение на делинквента, доколкото намаляване обезщетението за вреди от деликт не може да почива на предположения. Затова при въведено възражение за съпричиняване, винаги следва да прецени дали конкретните установени при условията на пълно и главно доказване, действия на пострадалия са допринесли за така настъпилата вреда – създали са условия или са я улеснили, и въз основа на тях да определи обективния принос на последния. Доказателствената тежест за установяването на твърдения правнорелевантен факт принадлежи на страната, която навежда това частично правоизключващо възражение, като доказването трябва да е пълно, съобразно правилата, предписани в нормата на чл. 154, ал. 1 ГПК.

От страна на ответното дружество е направено възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалата, изразило се в движение/внезапно пресичане на пътното платно, в участък, необозначен за пресичане на пешеходци, по начин, който не е бил безопасен.

По делото са налице обективни данни, че процесното ПТП се е случило на пешеходна пътека. При извършените изчисления и експертния оглед на участъка на ПТП, съдебният автоексперт е констатирал, че времето за движение на пешеходката С. Т. от момента на предприемане пресичане на пътното платно до мястото на удара, е значително по-голямо от времето на движение мотоциклет "Хонда" НХ 650, до мястото на удара, което означава, че пресичащата пешеходка не е предприела внезапно пресичането на пътното платно по пешеходната пътека и към момента на началото на това пресичане, не е била предпоставка за настъпване на ПТП. Водачът на мотоциклета е имал неограничена видимост към ул. "***" и към цялата дължина на пешеходната пътека, преминаваща напречно през улицата. Изводът на експерта е, че при своевременно възприемане на пешеходката от водача на мотоциклета, последният е имал техническа възможност да не допусне /да предотврати/ настъпването на ПТП при конкретните пътни условия. П Пешеходката С. Т. при пресичане на пътното платно на ул. "***" по пешеходната пътека, се е движила съгласно изискванията за безопасно движение по пътищата, на разрешено място за пресичане и не е имала техническа възможност да предотврати/не допусне настъпилото ПТП.

С оглед изложеното, възражението за съпричиняване е неоснователно.

По искането за присъждане на законна лихва:

Съгласно чл. 429, ал. 3, изр. 2 - ро КЗ вр. чл. 493, ал. 1, т. 5 и чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ, застрахователят дължи на увреденото лице лихвите за забавата на застрахования по застраховка "Гражданска отговорност", считано от по-ранната дата на уведомяване на застрахователя за настъпване на

застрахователното събитие от застрахования делинквент или от увреденото лице, вкл. чрез предявяване от последното на застрахователна претенция, стига лихвите да са в рамките на лимита на отговорност на застрахователя, определен от размера на застрахователната сума.

В настоящия случай, ищцата претендира законна лихва от 28.08.2024 г. По делото е представено доказателство, че е предявена застрахователна претенция, получена от застрахователя на 28.08.2024 г. Следователно съдът, като съобрази посочените обстоятелства и при липса на други данни, следва да приложи разпоредбата на чл. 429, ал. 3 КЗ. Датата, от която следва да се присъди законната лихва е 28.08.2024 г., от датата на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице.

С оглед изложеното, съдът намира, че З., ЕИК **, следва да заплати на С. М. Т., с ЕГН ***** сумата от 40 903,35 евро (четирдесет хиляди деветстотин и три евро и тридесет и пет евроцента) с легова равностойност 80 000 лева (осемдесет хиляди лева) - обезщетение за претърпени неимуществени вреди, във връзка с настъпило ПТП, ведно със законна лихва върху посочената сума съгласно чл. 429, ал. 3 от КЗ, считано от датата на уведомяване на ответника с извънсъдебната претенция - 28.08.2024г. до окончателното ѝ изплащане, като отхвърли иска над присъдените 40903,35 евро (четирдесет хиляди деветстотин и три евро и тридесет и пет евроцента) с легова равностойност 80 000 лева (осемдесет хиляди лева) до претендираните 51 129,19 евро (петдесет и една хиляди сто двадесет и девет евро и деветнадесет евроцента) с легова равностойност 100 000 лв. (сто хиляди лева), като неоснователен и недоказан.

По отговорността за разноси:

От представените по делото доказателства се установява, че на ищцата е предоставена безплатна правна помощ по реда на чл. 38, ал. 2 ЗАДв. Съгласно посочената разпоредба, адвокатът, оказващ безплатно адвокатска помощ, има право на адвокатско възнаграждение, ако се касае за случай по чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗА и ако в съответното производство насрещната страна е осъдена за разноси. С решение от 25.01.2024 г. по дело С-438/22 на СЕС е прието, че Наредба № 1/2004 г. за МРАВ е равнозначна на хоризонтално определяне на задължителните минимални тарифи, забранено от чл. 101 от ДФЕС, имащ директен ефект в отношенията между частноправните субекти и пораждащ правни последици за тях, поради което се явява нищожна. В този смисъл съдът е свободен да определи размера на дължимото адвокатското възнаграждение по своя преценка, съобразявайки се с приетите до настоящия момент критерии – фактическа и правна сложност на делото, обем на осъществената правна защита – написване на искова молба или подаване на отговор, явяване в съдебни заседания, представяне или не на писмени бележки по делото, както и броя на проведените съдебни заседания.

Поради това съдът намира, че с оглед фактическа и правна сложност на

делото, обема на оказаната правна помощ на ищцата, адвокатското възнаграждение на представляващата я адв. Н. А. Х. следва да бъде определено на 10380 лв. с ДДС., с равностойност в евро 5 307,21 евро с ДДС.

С оглед изхода на делото, „З.“ АД следва да заплати на адв. Н. А. Х. адвокатско възнаграждение за осъщественото представителство на С. М. Т. в размер на 8 304 лв. с ДДС, с равностойност 4 245,77 евро с ДДС.

Ответникът е направил разноски в размер на 1800 лв., с равностойност 920,33 евро - за комплексна съдебномедицинска и автотехническа експертиза и 434,26 евро. – повторна психологична експертиза. Съдът на основание чл. 25, ал. 1 от Закона за предоставяне на правна помощ, определя юрисконсултско възнаграждение в размер на 400 лв., с равностойност 204,52 евро, или така направените разноски са в общ размер на 1 559,11 евро.

Съобразно отхвърлената част от иска, С. М. Т. следва да заплати на „З.“ АД сумата 311,82 евро – разноски в производството.

На основание чл.78, ал.6 от ГПК ответникът „З.“ АД следва да бъде осъден да заплати в полза на Държавата, по бюджета на съдебната власт, държавна такса в размер на 3200 лв., с равностойност 1 636,13 евро, както и сумата 786,30 лв., с равностойност на 402,03 евро - разноски в производството, заплатени от бюджета на съда.

Водим от горните мотиви, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „З.“ АД, ЕИК **, със седалище и адрес на управление: гр. С.**, да заплати на С. М. Т., с ЕГН *****, с адрес: гр. С., ** **сумата 40 903,35 евро** (четирдесет хиляди деветстотин и три евро и тридесет и пет евроцента) с левова равностойност 80 000 лева (осемдесет хиляди лева) - обезщетение за претърпени неимуществени вреди, във връзка с настъпило ПТП от 11.07.2024г., ведно със законна лихва върху посочената сума, считано от 28.08.2024г. до окончателното изплащане на сумата, като **ОТХВЪРЛЯ** иска над присъдените 40 903,35 евро (четирдесет хиляди деветстотин и три евро и тридесет и пет евроцента) с левова равностойност 80 000 лева (осемдесет хиляди лева) до претендираните 51 129,19 евро (петдесет и една хиляди сто двадесет и девет евро и деветнадесет евроцента) с левова равностойност 100 000 лв. (сто хиляди лева), като **неоснователен и недоказан**.

ОСЪЖДА „З.“ АД, ЕИК **, със седалище и адрес на управление: гр. С.**, да заплати на адв. Н. А. Х., с адрес: гр. С.**, сграда „П., * адвокатско възнаграждение за осъщественото представителство на С. М. Т. в размер на 4 245,77 евро (четири хиляди двеста четиридесет и пет евро и седемдесет и седем евроцента) с ДДС, с равностойност 8 304 лв. (осем хиляди триста и четири лева) с ДДС.

ОСЪЖДА С. М. Т., с ЕГН *****, с адрес: гр. С., ** да заплати „З.“

АД, ЕИК **, със седалище и адрес на управление: гр. С.* ** сумата 311,82 евро (триста и единадесет евро и осемдесет и два евроцента)– разноски в производството.

ОСЪЖДА „3.“ АД, ЕИК **, със седалище и адрес на управление: гр. С.**, да заплати в полза на Държавата, по бюджета на съдебната власт, държавна такса в размер на 1 636,13 евро (хиляда шестстотин тридесет и шест евро и тринадесет евроцента) с равностойност 3200 лв. (три хиляди и двеста лева), както и сумата 402,03 евро (четиристотин и две евро и три евроцента) с левова равностойност 786,30 лв. (седемстотин осемдесет и шест лева и тридесет ст.) - разноски в производството, заплатени от бюджета на съда.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред П. апелативен съд.

Съдия при Окръжен съд – С.: _____